

stemmende med Sandheden, hvorimod det ærede Medlem fra Fredensborg sikkert gjorde sig skyldig i nogle Huskefejl — det vil jeg helst kalde det —, thi naar det ærede Medlem sagde, at hans Parti var det første, der arbejdede paa at faa flere Huse ind under Fæsteflønsningen, saa vil det ærede Medlem kunne forvisse sig om, at det ikke passer. Han behøver kun at tage Rigsdagstidenden fra Samlingen 1915—16 og slaa op omkring den 10. Marts; der vil han se, at første Gang, jeg havde Ordet angaaende Fæstesagen, da den var til første Behandling, udtalte jeg mig paa mit Partis Vegne om Ønskeligheden af, at vi fik flere Huse med. Den højtærede Landbrugsminister havde den Gang foreslaaet, at kun de Huse, som Loven af 1902 omfatter, skulde medtages, medens jeg pegede paa Muligheden af at faa i det mindste alle de Fæstehuse, der for Øjeblikket er bortfæstede, draget med ind under Fæsteflønsningen. Det er rigtigt nok, at det ærede Medlem senere i Udvalget gav dette Standpunkt sin Tilslutning, da vi tog Spørgsmaalet op, nærmest paa Foranledning af afdøde Wenzel Neergaard, som den Gang var Medlem af dette høje Ting og af Udvalget, og som ikke kunde skønne, hvorfor der skulde gøres Forskel paa de Huse, der var fæstede bort, og dem, der var lejede ud. Da sagde baade det ærede Medlem fra Fredensborg og jeg: Meget vel, vi ser ogsaa langt hellere, at vi tager alle Huse med. Paa den Maade kom vi ind paa Arbejdet paa at faa samtlige Lejehuse ind under Aflønsningen mod, at der blev stillet Huse til friere Raadighed for Godsejeren i Forhold til Jordværdien og Ejendomsskylden, men vel at mærke under ganske de samme betryggende Betingelser, som 2det Afsnit af Lovforslaget nu omhandler. Saaledes er i Virkeligheden den historiske Kendsgerning paa dette Omraade.

Jeg tillod mig ganske rigtigt at kritisere det radikale Parti. Min Kritik skulde ikke her ramme Socialdemokratiet, thi dette, det konservative Parti og Venstre stillede sig ganske ens. Det ærede Medlem fra Fredensborg ved, at efter at vi havde arbejdet i Samlingen 1915—16 og var kommet til et Resultat i 1916—17 og hver for sig henvendte os til vore Partier, gav Venstre, de Konservative og Socialdemokraterne Forslaget deres Tilslutning, saa det meget vel kunde være løbet af Stabelen i 1916—17; men det ærede Medlem hentede sig et Nederlag i sit Parti, hvad jeg beklager, for derved blev Sagen

forsinket. Saa blev den paa ny forelagt Folketinget i 1917—18. Da endelig gav det radikale Venstre sin Tilslutning til, at Forslaget blev fremmet ganske paa samme Grundlag, som vi i 1916—17 var enedes om. Derfor har jeg haft Ret til i min Kritik at sige, at Ansvaret for Forsinkelsen paahviler det radikale Venstre, og jeg tog Ministeren med; thi hvis Ministeren havde anvendt sin Indflydelse i sit Parti, kunde det sikkert være lykkedes at gennemføre Forslaget.

Til det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) vil jeg kun bemærke, at da Landstinget i 1917—18 ikke fik Forslaget for langt hen paa Samlingen, og det ikke blev forelagt i Sommersamlingen 1918, og da endelig i denne Samling, 1918—19, Oplysningerne om, hvor mange Huse der vilde overgaa til Selveje, først kom Landstinget i Hænde i Februar, kan man ikke sige, at Landstinget har sinket denne Sag. Man kunde snarere sige, at den højtærede Landbrugsminister kunde have været noget hurtigere til at fremkomme med de Oplysninger, som vi allerede i December 1917 havde tilstillet den højtærede Minister. Det er dog et Forhold, der betyder noget, at man har ventet paa disse Oplysninger. Nu siger ganske vist den højtærede Minister, at hvor mange Huse der nu kommer med ind under Selveje, betyder ikke noget. Hvis det skulde være en Motivering, er Motiveringen yderst slet, synes det mig; thi Landstinget har netop forladt Folketingets Grundlag, fordi det efter de sidste Oplysninger viste sig, at det kun vilde blive 1 028 Huse, der vilde overgaa til Selveje. Jeg tillod mig at gøre opmærksom paa, at som Forslaget er affattet, ved man ikke, hvor mange Huse der vil overgaa til Selveje. Det ved Ministeren ikke en Smule om, Landstinget heller ikke, det er ikke opgjort, og man kan kun formode, at det vil blive lige saa mange Huse som efter vort Forslag; men Begrundelsen for at forlade vort Forslag skulde just være, at paa den Maade flere Huse gik over til Selveje. Den Fordel, der er, er den, at nu ved man, hvilke bestemte Huse der vil blive overdraget til Selveje, og kan paapege dem. Det kunde man ikke, som Folketingets Forslag var affattet.

Det samme vil jeg for øvrigt fremhæve overfor det ærede Medlem fra Lejre (N. Frederiksen), naar han siger, at som Forslaget nu foreligger, er det betydelig bedre, end Folketinget havde affattet det. Enhver holder vel mest af sine egne Børn, og da jeg i høj Grad har medvirket ved